ИЮНЬ 16
1940 во
№ 81 (1225)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Комсомольскӧй уджлысь успех решайтӧ актив

Ленинско - Сталинскӧй комсомол олӧ содержательнӧй олӧмӧн. Сійӧ успешнӧя разрешайтӧ уна гырысь могъяс, кодъясӧс сы водзӧ сувтӧдӧ партия. Талӧн секретыс сыын, мый став комсомольскӧй масса активнӧя участвуйтӧ союз водзын сулалысь могъяс разрешитӧмын.

Партиялӧн XVIII съезд бӧрын комсомоллӧн олӧмыс лоис нӧшта на озыр да разнообразнӧй, а сідз кӧ содісны и комсомол дінӧ требованиеяс. Комсомольскӧй организация ас водзас сулалысь могъясӧн вермас успешнӧя справитчыны сӧмын сэки, кор сылӧн радъясын лоас кӧрт дисциплина, коді подулассьӧ членъяслӧн сознательность вылын, кор уджын лоас организационнӧй четкость, кор не сӧмын ӧтка активистъяс, а став комсомолецыс активнӧя участвуйтӧны организация уджын.

Но кӧть и жаль, миян эмӧсь нӧшта сэтшӧм организацияяс, кӧні став уджсӧ кыскӧны либӧ ӧти секретарь, либӧ кык-куим активист. И эмӧсь йӧз, кодъяс татшӧм дикӧй положениесӧ оправдывайтӧны йӧз тырмытӧм вылӧ, комсомолецъяслӧн неактивность вылӧ ыстысьӧмӧн. Татшӧм ыстысьӧмыс этша вылӧ тешкодь.

Сійӧ йӧз, кодъяс став комсомольскӧй удж кӧсйӧны нуӧдны „штатнӧй“ йӧзӧн, тыдалӧ вунӧдӧны, мый комсомолӧ пырӧмӧн, сӧветскӧй томйӧз кӧсйӧ сетны ассьыс энергия, тӧдӧмлунъяс комсомоллӧн пуан уджӧ. Кутшӧм волнениеӧн да радлунӧн комсомолец новичок пӧртӧ олӧмӧ организациялысь первой поручение! Но миян унаысь комсомольскӧй веськӧдлысьяс оз сетны выль комсомолецъяслы поручениеяс, оз кыскыны найӧс активнӧй уджӧ. Тадзи асьныс жӧ найӧ йӧткӧны комсомолецъясӧс сідзи шусян „пассивӧ“.

ВЛКСМ ЦК XI пленум, коді неважӧн помаліс ассьыс удж, тӧдчӧдіс организационнӧй уджлысь кольччӧм, томйӧзлысь содӧм активность комсомольскӧй веськӧдлысьясӧн возглавитны кужтӧмлун. Тайӧ тырмытӧмторъясыс вермисны артмыны сӧмын бюрократическӧй, канцелярскӧй руководство вӧсна.

И збыль миян райкомъяс да и обком став удж старайтчисны нуӧдны асланыс платнӧй работникъяс вынӧн, самодеятельнӧй актив уджӧ кыскытӧг, комсомольскӧй активлӧн паськыд массаяс йылысь вунӧдӧмӧн. А тайӧ вайӧдліс платнӧй аппарат содтыны зільӧмӧн, руководстволӧн канцелярскӧй, бюрократическӧй методъясӧ.

Воддза номерын ми гижлім ВЛКСМ Луз райкомса веськӧдлысьяс йылысь, кодъяс торъялӧмаӧсь комсомолецъясысь. Оз позь шуны, мый найӧ оз волыны первичнӧй организацияясӧ. Ветлӧны, но сэні и бедаыс, мый волӧны пырмуніг моз, сӧмын секретарьясӧс аддзӧдлӧмӧн. И абу дивӧ, мый налӧн уджыс мунӧ омӧля.

Абу бурджык делӧыс Шойнатыын. Тані райкомолса веськӧдлысьяс став надея пуктӧны бумага вылӧ, решение вылӧ. Найӧ мӧвпалӧны, мый решение ачыс ставсӧ вӧчас. Сідз февральын найӧ ӧти решениеын обяжитлісны первичнӧй организацияясса секретарьясӧс бура лӧсьӧдчыны тувсов кӧдза кежлӧ, но дзик вунӧдісны ассьыныс шуӧм олӧмӧ пӧртӧм котыртӧм йылысь. Тӧлысь мысти налы лоис пасйыны, мый первичнӧй организацияяс налысь решение олӧмӧ пӧртӧм кузя нинӧм пӧшти абу вӧчӧмаӧсь. Гӧгӧрвоана, мый тадзи вермӧны вӧчны сӧмын комсомольскӧй массаысь торъялӧм канцеляристъяс.

Тайӧ бюрократизмсӧ да канцелярщинасӧ колӧ решительнӧя вӧтлыны комсомолысь. Комсомол райкомъясса веськӧдлысьяс ӧні мездыссьӧны бюрократическӧй рогаткаясысь—ыджыд платнӧй штатъясысь. Тайӧ должен отсавны комсомольскӧй комитетлысь томйӧз массакӧд йитӧдъяс ёнмӧдӧмлы, комсомольскӧй активлысь паськыд массаяс комсомольскӧй уджӧ кыскӧмлы да став массово-политическӧй да воспитательнӧй удж бурмӧдӧмлы.

Сэні, кӧні кужӧны бура используйтны активлысь вын, удж мунӧ бура. Тырмас став надея пуктыны платнӧй работникъяс вылӧ. Быд комсомолец—организациын равноправнӧй член, внештатнӧй активист сэтшӧм жӧ полноценнӧй работник, кыдзи и „штатын“ состоитысь, сылы сідзжӧ позяс доверяйтны серьёзнӧй делӧяс.

ВЛКСМ ЦК XI пленум сувтӧдіс руководящӧй комсомольскӧй органъяс водзӧ гырысь могъяс. Колӧ помавны заседательскӧй суетнякӧд, повтӧг кыскыны руководящӧй уджӧ паськыд самодеятельнӧй актив. Став комсомольскӧй удж должен нуӧдсьыны актив кисӧн. Райкомъяс бердӧ колӧ котыртны инструкторскӧй группаяс политически развитӧй, активнӧй комсомолецъясысь. Сӧмын тадзи позьӧ кыпӧдны организационнӧй удж колана вылнаӧ. Комсомольскӧй уджлысь успех решайтӧ актив, став комсомольскӧй массаӧс активнӧй уджӧ кыскӧм.

ИНФОРМАЦИОННӦЙ ЮӦРТӦМ

Коми АССР-са I-ой созыва Верховнӧй Сӧвет Нёльӧд Сессиялӧн заседаниеяс йылысь

Июнь 14 лунӧ, 11 часын, Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн заседаниеяс залын вӧлі Коми АССР-са первой созыва Верховнӧй Сӧвет Нёльӧд Сессиялӧн мӧд заседание.

Председательствуйтӧ — Коми АССР Верховнӧй Сӧветса председатель депутат **Г. К. Костин.**

Сёрнитанторйын — Коми АССР-лӧн 1940 во вылӧ бюджет да Коми АССР-лысь 1939 вося бюджет исполнитӧм йылысь доклад обсуждайтӧм.

Прениеясын выступитісны депутатъяс **Г. Д. Голосов** (Визинскӧй округ, Сыктыв район), **К. А. Шумкова** (Зеленецкӧй округ, Сыктывдін район), **А. В. Агиева** (Ручевскӧй округ, Кулӧмдін район), **М. Н. Пивнев** (Позтыкерӧсскӧй округ, Кӧрткерӧс район), **А. А. Полещикова** (Палевицкӧй округ, Сыктывдін район), **М. О. Оботурова** (Абъячойскӧй округ, Луз район), **М. Г. Попов** ёрт (Коми АССР-са Местнӧй промышленность кузя Народнӧй Комиссар), депутатъяс **Е. С. Выборова** (Хабарицкӧй округ, Усть-цильма район) да **И. В. Ширшов** (Мыелдінскӧй округ, Кулӧмдін район).

Та вылын мӧд заседание тупкыссьӧ.

* * *

Тӧрыт, июнь 14 лунӧ, 6 час рытын Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет заседаниеяс залын вӧліс Коми АССР-са 1-ой созыва Верховнӧй Сӧвет Нёльӧд Сессиялӧн коймӧд заседание.

Председательствуйтӧ Коми АССР Верховнӧй Сӧветса председатель депутат **Г. К. Костин.**

Сёрнитанторйын — Коми АССР-лӧн 1940 во вылӧ бюджет да Коми АССР-лысь 1939 вося бюджет исполнитӧм йылысь доклад обсуждайтӧм.

Прениеясын выступитісны депутатъяс **И. В. Мелехин** (Гамскӧй округ, Емдін район), **Е. В. Васильева** (Большелугскӧй округ, Шойнаты район), **С. М. Попова** (Пӧёлса округ, Сыктыв район), **П. И. Уляшева** (Кулӧмдінса округ, Кулӧмдін район), Коми АССР-са просвещение кузя Народнӧй Комиссар **А. И. Подорова** ёрт, Коми АССР СНК бердса Стройматериалъяс промышленность кузя Управлениеса начальник **М. С. Кызьюров** ёрт да депутат **Н. А. Нефедов** (Важгортскӧй округ, Удора район).

Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет кывзӧ заключительнӧй кывъяс докладчиклысь—Коми АССР-са Финансъяс кузя Народнӧй Комиссар депутат **П. С. Шараповлысь** да содокладчиклысь—Коми АССР Верховнӧй Сӧветлӧн Бюджетнӧй Комиссияса шлен депутат **Т. А. Котковалысь.**

Сэсся Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет вуджӧ 1940 во вылӧ **Коми АССР-са** бюджет гӧлӧсуйтӧмӧ да вынсьӧдӧмӧ. Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет принимайтӧ депутат **Ванеевлысь** предложение Коми АССР-са бюджет видлавны да вынсьӧдны доходъяслӧн да рӧскодъяслӧн разделъяс кузя, а Коми АССР-са республиканскӧй бюджет—доходъяслӧн торъя источникъяс кузя да рӧскоднӧй юкӧнын—ассигнованиеяслӧн общӧй итогъяс кузя, ведомствояс кузя рӧскодъяс видлалӧмӧн. Та бӧрын мунӧ 1940 во вылӧ Коми АССР-са бюджет вынсьӧдӧм.

Постатейнӧй лыддьӧм пӧрадокын Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет ӧтсӧгласӧн вынсьӧдӧ статьяяс кузя, а сэсся ставнас—„1940 во вылӧ Коми Автономнӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикалӧн бюджет йылысь закон“.

Та вылын коймӧд заседание тупкыссьӧ.

* * *

Июнь 15 лунӧ, 10 часын, Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн заседаниеяс залын вӧлі Коми АССР-са первой созыва Верховнӧй Сӧвет Нёльӧд Сессиялӧн нёльӧд заседание.

Председательствуйтӧ — Коми АССР Верховнӧй Сӧветса Председатель депутат **Г. К. Костин.**

Сёрнитанторйын — 1940 вося вӧрлэдзан да кылӧдан план тыртӧм йылысь доклад.

Сессия сёрнитанторъяслӧн мӧд вопрос кузя—1940 вося вӧрлэдзан да кылӧдан план тыртӧм йылысь докладӧн выступитіс Коми АССР-са Народнӧй Комиссаръяс Сӧветын Председатель депутат **С. Д. Турышев.**

Сэсся Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет кывзӧ 1940 вося вӧрлэдзан да кылӧдан план тыртӧм йылысь содокладъяс „Комилес“ трестса управляющӧй депутат **С. И. Тороповлысь**, уджалысь йӧз депутатъяслӧн Емдін райсӧвет исполкомса председатель **Е. Ф. Катаев** ёртлысь да уджалысь йӧз депутатъяслӧн Сыктыв райсӧвет исполкомса председатель **В. П. Карманов** ёртлысь.

Та вылын Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Нёльӧд Сессиялӧн нёльӧд заседание тупкыссьӧ.

КАРЕЛО-ФИНСКӦЙ НАРОДЛӦН ПРАЗДНИК

Талун—июнь 16 лунӧ свободнӧй да шуда карело-финскӧй народ бӧрйӧ ассьыс депутатъясӧс СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ да республикаса Верховнӧй Сӧветӧ.

Сӧвет странаса социалистическӧй парламент содас карело-финскӧй народсянь кызь квайт посланецӧн. Народлысь 133 медбур пиӧс выдвинитӧма Карело-Финскӧй Верховнӧй Сӧветса депутатӧ кандидатъясӧн.

Ыджыд гордостьӧн да радостьӧн бӧрйысьысьяс сетасны ассьыныс гӧлӧсъяс всенароднӧй депутат, человечестволӧн вождь да учитель Иосиф Виссарионович Сталин вӧсна, сылӧн матыса соратникъяс—Молотов, Ворошилов, Калинин, Каганович, Андреев, Жданов, Микоян, Хрущев, Шверник, Берия ёртъяс вӧсна, кодъясӧс ӧтсӧгласӧн выдвинитӧма Карело-Финскӧй ССР-са Верховнӧй Сӧветса депутатъясӧ кандидатъясӧн.

Бӧрйысьысьяс ыджыд кыпыдлунӧн сетасны ассьыныс гӧлӧсъяс, народлӧн вернӧй испытаннӧй пиян Отто Куусинен, Тойво Антикайнен, Турре Лехен, Аксел Антила ёртъяс вӧсна, Сӧветскӧй Союзса кыысь Герой И. Д. Папанин вӧсна.

Абу этша славнӧй ним уджалысь йӧз вӧля серти пыртӧма избирательнӧй бюллетеньясӧ.

На вӧсна, асланыс кандидатъяс, Ленин—Сталин делӧлы помтӧг преданнӧй партийнӧй и непартийнӧй большевикъяс вӧсна кутасны дружнӧя гӧлӧсуйтны избирательяс, став мир водзын сӧветскӧй народлысь вынйӧр и ӧтувъялун демонстрируйтӧмӧн.

Царизм дырйи тайӧ крайыс вӧлі колония положение вылын, вӧлі каторга да ссылка местаӧн. Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революция Сӧветскӧй власть пӧртісны Карелияӧс дзоридзалысь республикаӧ. Мудрӧй ленинско-сталинскӧй национальнӧй политика обеспечитіс карело-финскӧй народлы экономическӧй да культурнӧй расцвет, пӧртіс Карелияӧс индустриальнӧй республикаӧ.

Ёнмис и быдмис бӧръя воясӧ медся том республикаса комсомол.

И оз позь сомневайтчыны, мый бӧрйысян кампание, Карело-Финскӧй ССР-ын помасяс коммунистъяс да беспартийнӧйяс яръюгыд победаӧн, лоас Ленинско-Сталинскӧй политика торжестволӧн выль триумфӧн, лоас пыр водзӧ и водзӧ мунӧм вылӧ стимулӧн.

ССР СОЮЗСА НАРОДНӦЙ КОМИССАРЪЯС СӦВЕТЫН ДА ВКП(б) ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КОМИТЕТЫН

Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка йылысь

I.

1940 вося Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вывса участникъяслы премияяс да наградаяс йылысь

ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет да ВКП(б)-лӧн Центральнӧй Комитет *постановитісны*:

1. Установитны колхозъяслы, совхозъяслы, машинно-тракторнӧй станцияслы, колхознӧй животноводческӧй фермаяслы 1940 вося Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылӧ вайӧм найӧ медся бур удж образецъясысь татшӧм наградаяс:

Первой степеня 500 диплом,

Мӧд степеня 2.000 диплом.

Колхозъяс, совхозъяс, машинно-тракторнӧй станцияяс да колхознӧй животноводческӧй фермаяс, кодъяс получитасны первой степеня диплом, ӧттшӧтш быдӧн получайтӧны премия 10 сюрс шайт да автомашина.

Колхозъяс, совхозъяс, машинно-тракторнӧй станцияяс да колхознӧй животноводческӧй фермаяс, кодъяс получитасны мӧд степеня диплом, ӧттшӧтш быдӧн получайтӧны премия 5 сюрс шайт да мотоцикл.

2. Установитны, мый Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вывса участникъясӧс — колхозъяса председательясӧс, машинно-тракторнӧй станцияясса да совхозъясса директоръясӧс, видзму овмӧсса специалистъясӧс да передовикъясӧс, кодъяс петкӧдласны уджлысь медся бур образецъяс, лоӧ наградитӧма Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставкаса медальясӧн, кодъяс присуждайтсьӧны Главнӧй Выставочнӧй Комитетӧн.

3. Вынсьӧдны Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставкалысь тамында медаль:

ВСВХ-лӧн зӧлӧтӧй МЕДАЛЬЯС

500 ыджыд зӧлӧтӧй медаль,

1.000 ичӧт зӧлӧтӧй медаль.

Зӧлӧтӧй медальӧн наградитӧмъяс ӧттшӧтш получайтӧны денежнӧй премияяс: ыджыд зӧлӧтӧй медаль получитігӧн премия—3.000; ичӧт зӧлӧтӧй медаль получитігӧн премия—2.000 шайт.

ВСХВ-лӧн эзысь МЕДАЛЬЯС

2.000 ыджыд эзысь медаль,

5.000 ичӧт эзысь медаль.

Эзысь медальясӧн наградитӧмъяс ӧттшӧтш получайтӧны денежнӧй премия: ыджыд эзысь медаль получитігӧн премия—1.000 шайт; ичӧт эзысь медаль получитігӧн премия—500 шайт.

II.

Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка 1941 во вылӧ нюжӧдӧм йылысь

Ыджыд урожайяс получитӧм вӧсна да животноводстволысь продуктивность кыпӧдӧм вӧсна колхозъяс, колхознӧй животноводческӧй фермаяс, совхозъяс, машинно-тракторнӧй станцияяс, научнӧй организацияяс, а сідзжӧ районъяс, областьяс, крайяс да республикаяс костын видзму овмӧслӧн став отрасльяс кузя социалистическӧй ордӥсьӧм водзӧ паськӧдӧм могысь, ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяслӧн Сӧвет да ВКП(б) Центральнӧй Комитет постановитісны:

1. Нюжӧдны Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка 1941 во вылӧ.

2. Установитны, мый 1941 вося Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вывса участникъясӧн вермасны лоны:

а) Колхозъяс, совхозъяс, машинно-тракторнӧй станцияяс, колхознӧй животноводческӧй фермаяс, племеннӧй колхознӧй да совхознӧй фермаяс, селекционнӧй да опытнӧй станцияяс, научно - исследовательскӧй учрежденияс;

б) колхозъясса председательяс, машинно-тракторнӧй станцияясса, машинно-тракторнӧй мастерскӧйясса, совхозъясса директоръяс да найӧс вежысьяс, совхозъясса отделениеясын да фермаясын управляющӧйяс, колхозно - животноводческӧй фермаясса заведующӧйяс;

в) полеводствоса, животноводствоса, овощеводствоса, плодоводствоса да видзму овмӧслӧн мукӧд отрасльясса передовикъяс, трактористъяс, комбайнеръяс, трактор нӧй бригадаясса бригадиръяс, шабді нетшкысьяс, шоферъяс, машинаяс ремонтируйтӧм кузя квалифицированнӧй рабочӧйяс да мукӧдъяс;

г) земельнӧй да совхознӧй органъясса специалистъяс, кодъяс петкӧдлӧны бур уджлысь образецъяс, агрономъяс, кодъяс шедӧдісны вылын да устойчивӧй урожайяс; инженеръяс, механизаторъяс да механикъяс, кодъяс шедӧдісны машинаяслысь вылын производительность; зоотехникъяс, кодъяс шедӧдісны наӧн обслуживайтан колхозъясын да совхозъясын скӧтлысь вылын продуктивность; ветврачьяс да ветфельдшеръяс, кодъяс бырӧдісны эпизоотияяс, шедӧдісны скӧтлысь стадо оздоровитӧм да сылысь поголовье сохранитӧм; селекционеръяс, кодъяс паськӧдісны сельскохозяйственнӧй растениеяслысь высокоценнӧй сортъяс да животнӧйяслысь вылын продуктивнӧй порода; опытникъяс да хата-лабораторияясса заведующӧйяс; искусственнӧй осеменение кузя работникъяс, кодъяс шедӧдісны животнӧйяслысь яловость быродӧм;

д) научнӧй работникъяс, изобретательяс да рационализаторъяс.

3. 1941 вося Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылын участвуйтан право сетны сэтшӧм колхозъяслы, совхозъяслы, машинно-тракторнӧй станцияяслы да колхознӧй животноводческӧй фермаяслы, кодъяс:

Ӧти кӧ, шедӧдісны **шӧркодя 4 во чӧжӧн**—1937, 1938, 1939 да 1940 воясын культураяслӧн урожайность, либӧ скӧтлӧн продуктивность, либӧ машинаяслӧн производительность кузя не улӧджык показательясысь, кодъясӧс установитӧма 1939 вося февраль 16 луно Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставкаса Главнӧй Комитетӧн да вынсьӧдӧма ССР Союзса СНК-ӧн республикаяслы, крайяслы да областьяслы налысь зональнӧй особенностьяс да кӧдза площадьяслысь индӧм размеръяс арталӧмӧн;

мӧд-кӧ, тырыйӧ **выполнитісны государство водзын обязательствояс** 1937, 1938, 1939 да 1940 воясысь продукция сдайтӧм кузя.

4. Сетны Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылын участвуйтан право социалистическӧй видзму овмӧсса сэтшӧм передовикъяслы, кодъяс 3 во чӧжӧн—1938, 1939 да 1940 вояс чӧжӧн шедӧдісны не улынджык показательяс, кодъясӧс установитіс 1939 вося февраль 19 луно Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставкаса Главнӧй Комитет да вынсьӧдіс ССР Союзса Совнарком видзму овмӧсса передовикъяслы.

5. Сетны Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылын участвуйтан право сійӧ селекционнӧй да опытнӧй станцияяслы, кодъяс тыртісны производственнӧй план 1937, 1938, 1939 да 1940 воясын, а научно - исследовательскӧй учрежденияслы — быд торъя случайын ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставкаса Главнӧй Комитетлӧн специальнӧй постановление серти.

6. Сохранитны 1941 вося Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставкаса участникъяслы став премияяслысь да наградаяслысь видъяс, кодъясӧс установитӧма „1940 вося Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставкаса участникъяслы премияяс да наградаяс йылысь“ ССР Союзса Народнӧй Комиссаръяс Сӧветлӧн да ВКП(б) Центральнӧй Комитетлӧн постановлениеӧн.

(ТАСС).

СОВЕТСКО-ЛИТОВСКӦЙ КОНФЛИКТ ЛИКВИДИРУЙТӦМ ЙЫЛЫСЬ ТАСС-лӧн ЮӦРТӦМ

Июнь 14 луно СССР Совнаркомса Председатель Молотов ёрт вӧчис правительство нимсянь татшӧм представление Иностраннӧй делӧяс кузя литовскӧй министр г. Урбшислы, коді ӧні находитчӧ Москваын, Литваса правительствоты передайтӧм вылӧ:

„СССР Совнаркомса Председатель В. М. Молотов да Литваса министръяс Сӧветса председатель г. Маркис, а сідзжӧ литовскӧй мининдел г. Урбшис костын мнениеясын вежласьӧм результатын, коді муніс бӧръя кадӧ Москваын, сӧветскӧй правительство лыддьӧ установитӧмаӧн татшӧм фактъяс:

1. Бӧръя тӧлысьяс чӧжӧн Литваын имеитіс места сӧветскӧй воинскӧй частьяслысь, кодъясӧс расположитӧма взаимопомощь йылысь советско-литовскӧй Договор серти Литва территория вылын, сӧветскӧй военнослужащӧйясӧс литовскӧй властьясӧн гусявлӧмлӧн да найӧс истязайтӧмлӧн вельуна случайяс сӧветскӧй государствоты военнӧй секретъяс тӧдмалӧм могысь. Та дырйи установитӧма, мый военнослужащӧй Бутаевӧс не сӧмын вӧлі гусялӧма, но и виӧма литовскӧй полицияӧн сы бӧрын, кыдз СССР-са правительство потребуйтіс военнослужащӧй Бутаевӧс выдайтӧм. Кык гусявлӧм сӧветскӧй военнослужащӧйлы, Писаревлы да Шмавгонецлы, удайтчис пышйыны найӧс захватитысь литовскӧй полиция киясысь, коді применитіс налы истязаниеяс. Литваын гусявлӧм военнослужащӧй Шутовӧс ӧніӧдз абу аддзӧма. Литваын расположитчӧм сӧветскӧй военнӧй частьясса военнослужащӧйяс отношениеын татшӧм действиеясӧн литовскӧй властьяс стремитчӧны вӧчны позьтӧмӧн сӧветскӧй воинскӧй частьяслысь Литваын олӧм.

Та йылысь жӧ свидетельствуйтӧны и сэтшӧм фактъяс, кодъяс торъя частӧ кутісны лоны бӧръя кадӧ, кыдз сӧветскӧй воинскӧй частьясӧс обслуживайтысь персоналса литовскӧй гражданаӧс—столӧвӧйясса сотрудникъясӧс, прачкаясӧс да мукӧд уналыда арестуйтӧмъяс да концлагерьясӧ ссылкаӧ ыстӧмъяс, а сідзжӧ сӧветскӧй воинскӧй частьяслы казармаяс строительство вылын занятӧй рабочӧй да техникъяс лыдысь литовскӧй гражданаӧс массовӧя арестуйтӧмъяс. Татшӧм нинӧмӧн вызывайттӧм да необузданнӧй репрессияяс литовскӧй гражданалы паныд, кодъяс занятӧсь сӧветскӧй воинскӧй частьяслысь нуждаяс обслуживайтӧмӧн, веськӧдӧма сы вылӧ, медым не сӧмын вӧчны сӧветскӧй воинскӧй частьяслысь Литваын олӧм позьтӧмӧн, но и создайтны враждебнӧй отношение Литваын сӧветскӧй военно-служащӧйяс дінӧ да подготовитны тайӧ воинскӧй частьяс вылӧ нападение.

Став тайӧ фактъясыс висьталӧны сы йылысь, мый литовскӧй правительство грубӧя нарушайтӧ взаимопомощь йылысь Сӧветскӧй Союзкӧд сыӧн заключитӧм договор да гӧтӧвитӧ нападение сӧветскӧй гарнизон вылӧ, кодӧс расположитӧма тайӧ договор серти Литваын.

2. Литва да СССР костын взаимопомощь йылысь договор заключитӧм бӧрын регыдмысти литовскӧй правительство пырис военнӧй союзӧ Латвиякӧд да Эстониякӧд, тайӧн сідз шусьысь балтийскӧй антанта, кодын водзын военнӧй союзӧн вӧлі йитчӧмаӧсь сӧмын Латвия да Эстония, куим государстволӧн военнӧй союзӧ пӧртӧмӧн. Сӧветскӧй правительство лыддьӧ установитӧмаӧн, мый тайӧ военнӧй союз веськӧдӧма Сӧветскӧй Союзлы паныд. Тайӧ военнӧй союзас Литваӧн пырӧмкӧд йитӧдын ёнмис Литваса, Латвияса да Эстонияса генеральнӧй штабъяс костын йитӧд, коді пӧртсьӧ олӧмӧ СССР-ысь гусьӧн. Тӧдса сідзжӧ, мый 1940 вося февральсянь лӧсьӧдӧма тайӧ военнӧй антантаыслысь печатнӧй орган—„Ревью Балтик“, коді лэдзсьӧ английскӧй, французскӧй да немецкӧй кывъяс вылын.

Став тайӧ фактъясыс висьталӧны сы йылысь, мый литовскӧй правительство грубӧя нарушитіс взаимопомощь йылысь советско-литовскӧй договор, коді запрещайтӧ кыкнан сторонаыслы „заключайтны кутшӧмкӧ союзъяс либӧ участвуйтны коалицияясын, кодъясӧс веськӧдӧма Договаривайтчысь сторонаясысь ӧтилы паныд“ (договорлӧн 6 статья). СССР отношениеын литовскӧй правительствоӧн советско-литовскӧй договор став тайӧ нарушайтӧмъясыс имеитісны места, СССР-лӧн исключительнӧ благожелательнӧй да определеннӧй пролитовскӧй политика вылӧ видзӧдтӧг Литва отношениеын, кодлы Сӧветскӧй Союз, кыдзи тӧдса, аслас инициатива серти передайтіс Вильно кар да Виленскӧй область.

Сӧветскӧй правительство лыддьӧ, мый татшӧм положение водзӧ продолжайтчыны оз вермы.

Сӧветскӧй правительство лыддьӧ абсолютно коланаӧн да неотложнӧйӧн:

1. Медым пыр-жӧ вӧлі сетӧма судӧ внутренней делӧяс кузя министрӧс г. Скучасӧс да политическӧй полиция департаментса начальникӧс г. Повелайтисӧс, кыдз Литваын сӧветскӧй гарнизонлы паныд провокационнӧй действиеясын прямӧй виновникъясӧс.

2. Медым пыржӧ вӧлі сформируйтӧма Литваын сэтшӧм правительство, коді вӧлі эськӧ способен да дась обеспечитны взаимопомощь йылысь советско-литовскӧй договор честнӧя олӧмӧ пӧртӧм да договорлысь врагъясӧс решительнӧя обуздайтӧм.

СОВЕТСКО-ЛИТОВСКӦЙ КОНФЛИКТ ЛИКВИДИРУЙТӦМ ЙЫЛЫСЬ ТАСС-лӧн ЮӦРТӦМ

(ПОМ)

3. Медым пыржӧ вӧлі обеспечитӧма Литва территория вылӧ сӧветскӧй воинскӧй частьяслы свободнӧй пропуск Литваса важнейшӧй центръясын найӧс разместитӧм вылӧ сэтшӧм количествоын, коді тырмана сы вылӧ, медым обеспечитны взаимопомощь йылысь советско-литовскӧй договор олӧмӧ пӧртан возможность да предотвратитны провокационнӧй действиеяс, кодъясӧс веськӧдӧма Литваын сӧветскӧй гарнизонлы паныд.

Сӧветскӧй правительство лыддьӧ тайӧ требованиеяс олӧмӧ пӧртӧм сійӧ элементарнӧй условиеӧн, кодтӧг оз позь добитчыны сійӧ, медым взаимопомощь йылысь советско-литовскӧй договор олӧмӧ пӧртсис олӧмӧ честнӧя да добросовестнӧя.

Сӧветскӧй правительство виччысьӧ литовскӧй правительстволысь ӧтвет июнь 15 лунся 10 час асылӧ. Тайӧ срок кежлӧ литовскӧй правительствосянь ӧтвет вотӧм кутас видлавсьыны кыдзи Сӧветскӧй Союзлысь вылын индӧм требованиеяс олӧмӧ пӧртӧмысь ӧткажитчӧм".

Июнь 15 лунся 9 час асылӧ г. Урбшис передайтіс Молотов ёртлы ӧтвет сӧветскӧй правительствоӧн выдвинитӧм условиеяс вылӧ литовскӧй правительстволӧн согласие йылысь.

ТАСС-лӧн ЮӦРТӦМ

„Скандинавскӧй кругъяс" вылӧ ыстысьӧмӧн, американскӧй Юнайтед пресс агентство паськӧдӧ слухъяс, мый Сӧветскӧй Союз кӧсйысис сетны Швециялы отсӧг сійӧ случайын сійӧ кӧ подвергнитчас нападениелы". ТАСС-ӧс уполномочитӧма заявитны, мый слухъясыс оз имеитны некутшӧм подув. Ответственнӧй сӧветскӧй кругъясын индӧны, мый Сӧветскӧй Союз вообще оз занимайтчы отсӧг йылысь „кӧсйысьӧмъяс" сеталӧмӧн.

СССР ОБОРОНА КУЗЯ НАРОДНӦЙ КОМИССАРИАТСА НАЧАЛЬСТВУЮЩӦЙ СОСТАВӦС НАГРАДИТӦМ

СССР Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум таво июнь 14 лунся Указӧн наградитіс СССР-са орденъясӧн да медальясӧн Краснӧй Армияса Командованиелысь заданиеяс успешнӧя олӧмӧ пӧртӧмысь СССР Оборона кузя Народнӧй комиссариат начальствующӧй составысь 550 мортӧс.

Ленин орденӧн наградитӧма 10, Краснӧй знамя орденӧн — 26, Трудовӧй Краснӧй знамя орденӧн—1, Краснӧй звезда орденӧн—254, „Знак почет" орденӧн—151, „За отвагу" медальӧн—9, „За боевые заслуги" медальӧн—63, „За трудовую доблесть" медальӧн—19, „За трудовое отличие" медальӧн—17 мортӧс.

Став награжденнӧйяслӧн поименнӧй список публикуйтсьӧ „Красная звезда" газетын.

(ТАСС).

Итальянскӧй посол г. Россоӧс Молотов ёртӧн примитӧм

Июнь 13 лунӧ Наркоминдел Молотов ёрт примитіс итальянскӧй посол г. Россоӧс. Беседа нюжаліс часджын гӧгӧр.

Коми АССР-са 1-ой созыва Верховнӧй Сӧветлӧн Нёльӧд Сессия

Коми АССР Верховнӧй Сӧветлӧн Бюджетнӧй Комиссияса член депутат Т. Д. Котковалӧн содоклад

Коми АССР Верховнӧй Сӧветлӧн Бюджетнӧй Комиссияса член депутат Т. Д. Коткова Коми АССР-лӧн 1940 во вылӧ бюджет да 1939 вося бюджет исполнитӧм йылысь содокладын юӧртӧ Бюджетнӧй Комиссиялысь заключение Коми АССР-са Совнаркомӧн примитӧм бюджет кузя.

Бюджетнӧй Комиссия пыртӧ Верховнӧй Сӧветлы видлалӧм вылӧ уна поправкаяс Коми республикаса Совнаркомӧн примитӧм бюджетӧ. Сійӧ вӧзйӧ содтыны бюджетлӧн доходнӧй юкӧнӧ поступлениеяслысь общӧй сумма 244,4 сюрс шайт вылӧ уна сикас артыштӧм источникъяс щӧт весьтӧ, кыдз рыбтрестса прибыльясысь отчислениеяс, госналогъясысь да неналоговӧй доходъясысь отчислениеяс, местнӧй бюджетӧ непосредственнӧ зачислитӧм госналогъяс, сборъяс да пошлинаяс щӧт весьтӧ да с. в.

Бюджетнӧй комиссия сідзжӧ лыддьӧ позянаӧн содтыны бюджетлысь рӧсходнӧй юкӧн 244,4 сюрс шайт вылӧ да веськӧдны сійӧс татшӧм мероприятиеяс вылӧ: 1) Наркомпрос линия кузя—94,4 сюрс шайт, сы лыдысь школаясса военнӧй руководительясӧс гӧтӧвитӧм вылӧ—42 сюрс шайт, Нювчимса рабочӧй поселокын клуб содержитӧм вылӧ—10 сюрс шайт, пионерскӧй лагерьяс вылӧ—25 сюрс шайт, карын детскӧй парк да пляж оборудуйтӧм вылӧ 10,4 сюрс шайт да Шойнатыса культура керка оборудуйтӧм вылӧ—7 сюрс шайт; 2) Наркомзем линия кузя мелиоративнӧй уджъяс вылӧ—50 сюрс шайт; 3) Наркомхоз кузя 100 сюрс шайт, уджалысь йӧз депутатъяс Печорскӧй окрсӧветлысь кык керка ремонтируйтӧм вылӧ.

Татшӧм вежӧмъяссӧ арталӧмӧн 1940 во вылӧ бюджетлӧн доходнӧй и рӧсходнӧй юкӧныс кутас составляйтны 90.752,1 сюрс шайт.

Водзӧ Т. Д. Коткова ёрт критикуйтӧ ӧткымын Наркоматъясӧн да организацияӧн, кыдз Наркомхозӧн, Наркомместпромӧн, Наркомпросӧн, Наркомздравӧн, а сідзжӧ ӧткымын райсӧветъясӧн 1939 вося производственно - финансовӧй планъяс омӧля исполнитӧм. Коми АССР-са Наркомфин грубӧя нарушайтіс управленческӧй аппарат кузя перерасходъяс лэдзны позьтӧм йылысь правительстволысь индӧдъяс. Наркомфин ачыс перерасходуйтіс управленческӧй аппарат вылӧ 115,7 сюрс шайт, та лыдын рӧсходуйтіс местнӧй бюджетысь 77 сюрс шайт.

Бюджетнӧй Комиссия лыддьӧ, мый Коми АССР-са Совнарком да Наркомфин артыштасны тайӧ замечаниеяссӧ да примитасны колана мераяс, медым государственнӧй сьӧмысь быд кӧпейка рӧскодуйтсис республикаса народнӧй овмӧслӧн да уджалысь йӧз культуралӧн водзӧ кыптӧм вылӧ.

ХРОНИКА

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум назначитіс А. И. Лаврентьев ёртӧс Румынияын СССР-са Полномочнӧй представительӧн, Болгарияын СССР-са Полномочнӧй представительлӧн обязанностьясысь сійӧс меддӧмӧн.

ЖЕШАРТСКӦЙ ЗАПАНЬЫН

ЖЕШАРТ, 14. (Телеграфӧн асл. кор.). Жешартскӧй запаньын мунӧ пуръясьӧм. Вӧр запаньын 120 сюрс сайӧ кубометр. Удж производительность ичӧт. Улыс запаньын план серти колӧ пуръявны быд лун 1.200 кубометрӧн, но пуръялӧны сӧмын 600 кубометрӧн. Агрегатъяс уджалӧны сӧмын ӧти сменаӧн.

Котыртӧма 20 морта комсомольскӧй бригада, но сійӧ уджалӧ сортировка вылын, пуръясьӧм вылӧ абу сувтӧдӧмаӧсь. Рабочӧй вын запаньын абу бура сувтӧдӧма. Улын удж производительностьлӧн основнӧй помкаыс сійӧ, мый запаньса веськӧдлысьяс эз кужны лӧсьӧдны уджын колана организованность. Комсомольскӧй организация сідзжӧ петкӧдлӧ этша водзмӧстчӧм. **ПОПОВ.**

ВУНӦДӦМ РЕШЕНИЕ

Вадыб сиктса „Водзӧ" колхоз ВЛКСМ Ц.К.Х пленумлысь решениеяс обсуждайтігӧн, февраль тӧлысьын на торжественӧя, став республика водзын кӧсйысьліс бура котыртны челядьлысь гожся шойччӧм, досуг, оборудуйтны колхознӧй спортивнӧй площадка. Весиг чукӧстісны вӧччыны ас бӧрсяныс Вотчаса „Асъя кыа" колхозӧс.

Но тайӧ кӧсйысьӧм йылысь колхоз правление регыд вунӧдіс да ӧнӧдз на дзик нинӧм эз вӧч та кузя. Комсомольскӧй первичнӧй организация тайӧ шуӧмсӧ олӧмӧ пӧртӧм бӧрся следитӧм пыдди сідзжӧ нинӧм эз вӧч.

Колхозын зэв уна челядь, томйӧз. Эм став позянлуныс строитны образцовӧй спортивнӧй площадка, котыртны физкультурнӧй удж. Тайӧс колӧ непременнӧ вӧчны. И. ПЕШКИН.

ФИЗКУЛЬТУРНӦЙ СЕКЦИЯЯС КЫЛӦДЧАН УЧАСТОКЪЯСЫН

Визин ю вывса сплавнӧй участокъясын паськалӧ физкультурнӧй секцияяслӧн удж. Кылӧдчысьяслы культурнӧя шойччӧм вылӧ оборудуйтӧма некымын волейбольнӧй площадка, кӧні томйӧз тшӧкыда ворсӧны волейболӧн.

Котыртӧма учебно-тренировочнӧй группаяс призывникъяс пӧвсын. Найӧ заводитісны сдайтны ГТО значок вылӧ нормаяс. Инициаторӧн обороннӧй удж паськӧдӧмын являйтчӧны комсомолец-призывникъяс. Призывник Н. Голосов, А. Куликов, В. Некрасов, М. Югов, В. Сельков да мукӧд ёртъяс успешнӧя сдайтӧны обороннӧй значокъяс вылӧ нормаяс.

Но колӧ пасйыны, мый ӧткымын призывникъяс обороннӧй делӧысь сулалӧны бокынӧсь. Сідз, например, призывник Супратов да Маткалев ёртъяс ӧнӧдз на эз заводитлыны сдайтны обороннӧй значокъяс вылӧ нормаяс.

А. СЕЛЬКОВ, А. БОБКОВ.

Кольӧмаӧсь сӧмын сизимӧн

ВЛКСМ горкомын лыддьӧны Стройтрестса организацияӧс не ичӧтӧн. Кыдз нӧ! 34 учетнӧй карточка! Правда кывлӧмаӧсь жӧ, мый Стройтрестысь комсомолецъяс пышъялӧны весиг учет вылысь снимитчытӧг, но некыдз абу кужлӧмаӧсь и думыштлыны, мый стройтрестса комсомольскӧй организацияӧ талун кежлӧ вермис кольны сӧмын... 7 морт! Но тайӧ збыль. 27 морт ӧти организацияысь мунӧмаӧсь ВЛКСМ горкомӧн тӧдлытӧг, „неизвестнӧй кадӧ да неизвестнӧй направление кузя!"

А мый вӧчӧ та кузя комсомольскӧй комитет стройтрестын? Сійӧ видзӧдӧ та вылӧ, кыдз быть лоана тор вылӧ. Комсомолецъяс мунӧны Стройтрестысь весиг комитетӧ пыравлытӧг, некодлысь юасьтӧг, кыдз шуӧны ни „прощай" ни „досвидание".

Комсомолецъяслӧн мунӧм йылысь комитет пырджык казялӧ сӧмын сэк, кор найӧ пырасны уджавны мукӧд организацияясӧ. Комсомольскӧй организация некор активнӧя эз выступитлы талы паныд.

Комсомолецъяс пӧвсын дисциплина вывті лёк. Кутькинӧс, коді уджалӧ трестын главнӧй инженерӧн тӧвнас лои вӧтлынын комсомол радысь сы вӧсна, мый сійӧ систематическӧя эз мыны членскӧй взносъяс, эз волывлы некор собраниеяс вылӧ да ӧтдортчис став комсомольскӧй коллективысь. Комсомолец Карманов Прокопий Осоавиахимлысь XIV лотерея билетъяс разӧдігӧн вӧчис растрата 400 шайт гӧгӧр. Администрация сійӧс уволитіс счетовод удж вылысь удж дінӧ нерадивӧй отношение вӧсна. Сэки Карманов, ВЛКСМ горком „бласлӧвлениеӧн" пырӧ уджавны сійӧ жӧ Осоавиахим карса комитетӧ, кодлы неважӧн на вӧчліс растрата.

Тайӧ ставыс оз ло дивӧӧн висьтавны кӧ, мый комсомольскӧй организация некутшӧм ловъя удж, культурно-воспитательнӧй мероприятиеяс аслас членъяс да мукӧд томйӧз костын оз нуӧд. Эм клуб, краснӧй уголок, но томйӧз татчӧ волывлӧны сӧмын дурыштны. Дай веськыда кӧ висьтавны, Стройтрест клубын нинӧм и вӧчны сыысь кындзи. Кружокъяс абу котыртӧма, помещениеыс гажтӧм, лёка оформитӧма. Ӧшалӧ стренгазета, кодӧс лэдзлӧма май 5 лун кежлӧ. Сэтчӧ гижӧма, мый газета являйтчӧ органӧн парткомлӧн, постройкомлӧн и ВЛКСМ комитетлӧн. Но комсомольскӧй участиеыс тані оз тыдав. Газета зэв мрачнӧй, вывті официальнӧй, ниӧти заметка абу рабочӧйяс олӧмысь, комсомольскӧй олӧмысь. Комсомольскӧй организацияса секретарь Карманов ӧнӧдз на абу тӧдлӧма, мый налӧн эм газет!

Карманов, дерт, неважӧн на уджалӧ секретарӧн. Сійӧс бӧрйисны сӧмын май первой джынйын, но век жӧ, думыштныкӧ, колис нин быдса тӧлысь. Вӧлі нин тырмымӧн кад думыштны не сӧмын стенгазет йылысь, но вӧчны уна мукӧд тор. Комсомольскӧй комитетлӧн эм смутнӧй наметкаяс оборудуйтны физкультурнӧй площадка, котыртны „Ворошиловскӧй стрелок" значек вылӧ нормаяс сдайтӧм и... сэсся решительнӧ нинӧм абу. Некутшӧм мӧвпъяс агитационнӧй удж котыртӧм йылысь, коді ньӧти оз нуӧдсьы, некутшӧм воськовъяс комсомолецъяслысь политобразование котыртӧм кузя. Оз беспокоит комитетӧс и сійӧ, мый „Наша родина" велӧдан кружок оз уджав нин апрель тӧлыссянь.

Общественнӧй уджын комсомолецъяс оз участвуйтны. Комитетса членъяс Коняев да Туголуков ёртъяс нинӧмӧн оз торъявны мукӧд комсомолецъясысь. Найӧ асьныс оз чувствуйтны томйӧз пӧвсын вожакъясӧн. А Туголугов весиг умудритчӧма вошtыны ассьыс комсомольскӧй билетсӧ.

Татшӧм состояниеыс Стройтрестса комсомольскӧй организацияын. Кыдз аддзаныд, картинаыс абу радуйтана, но кутшӧмӧн сійӧс лыддьӧны горкомолса веськӧдлысьяс ог тӧдӧй. Гашкӧ налы зэв кажитчӧ.

РЫТЫВВЫВ ЕВРОПАЫН ВОЙНА

ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯСЛӦН ДНЕВНИК

ИЮНЬ 14 ЛУН

Июнь 14 лунӧ французскӧй командование бойтӧг сдайтіс Париж. Французскӧй армия бӧрыньтчӧ, упорнӧй арьергардноӧй бойяс нуӧдӧмӧн. Но век жӧ тайӧ сьӧкыд условиеясын французскӧй командованиелы удайтчис спаситны армиялысь основнӧй юкӧнсӧ. Ӧні французъяс зільӧны орӧдчыны на вылӧ жмитысь германскӧй войскаысь да лӧсьӧдны обороналысь выль фронт Парижсянь лунвылын.

Германскӧй войска водзӧ кытшалӧны Париж районын находитчысь французскӧй армияӧс.

Французскӧй обороналӧн веськыдвыв фланг вылын немецъяс Шалон босьтӧм бӧрын мунісны водзӧ Марна ю пӧлӧн асывлунвывлань да босьтісны Витриле-Франсуа кар. Тайӧ карсянь асыввылынджык, германскӧй юӧртӧмъяс серти, немецъяс воисны Арагонскӧй вӧр лунвыв окраинаӧдз. Такӧд йитӧдын ыджыдіс Мажино линия кытшалан да тайӧ районын находитчысь французскӧй войскалы тылас пыран опасность. Германскӧй армияӧн Витри-ле-Франсуа районын действиеяс вермасны торкны йитӧд парижскӧй районса французскӧй армия главнӧй вынъяс да Мажино линия вывса французскӧй частьяс костын. Мажино линия вылӧ наступайтны заводитӧмӧн немецъяс, медвойдӧр, босьтісны Монмеди кар да мунӧны Верденлань.

Париж босьтӧмӧн да Мажино личия вылын наступлениеӧ вуджӧмӧн заводитчӧ Франция ын военнӧй операцияяслӧн выль период.

Итальянскӧй морскӧй да наземнӧй вынъяс водзӧ нуӧдісны ассьыныс операцияяс Средиземнӧй море центральнӧй юкӧнын. Итальянскӧй юӧртӧмъяс серти, налы удайтчис орӧдны морскӧй туй Гибралтарсянь Суэцкӧй каналӧ, тайӧн Англиялысь да Франциялысь налӧн африканскӧй да ближневосточнӧй колонияяскӧд йитӧд торкӧмӧн.

Такӧд ӧттшӧтш отмечайтсьӧны кыкнан сторонаса сухопутнӧй войскаяслӧн столкновениеяс Египет да Ливия граница вылын.

„ДАГЕНС НЮХЕТЕР" ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯСЛӦН ПЕРСПЕКТИВАЯС ЙЫЛЫСЬ

СТОКГОЛЬМ, 14. (ТАСС). Шведскӧй военнӧй публицист полковник Братт „Дагенс Нюхетер" газетын рытыввыв Европаын военнӧй действиеяслысь мунӧмсӧ донъялӧмӧн, гижӧ, мый „немецъяс, тӧдӧмысь, зільӧны зырны французскӧй вынъяс асыв-лунвылӧ. Ставыс лоас сы сайын, видзас ӧ ассьыс боеспособность французскӧй армия да вермас-ӧ сійӧ кыпӧдны обороналысь фронт. Сэки, кор шуйга фланг, Парижсянь рытыввылын, лоас разгромитӧма, а Марна вылын германскӧй операцияяс помасясны успехӧн, буракӧ, ковмас сдайтны Мажино линия, и сэні находитчысь войскалы быть лоӧ бӧрыньтчыны, медым не шедны кытшӧ".

Братт мнение серти, итальянскӧй фронт вылын матыса кадӧ оз позь вичысьны гырысь событиеяс. Молниеносӧя война метод тані оз позь применитны. Авиация первойсяньыс эз действуйт Франциялы паныд и тайӧ эз пӧста. Братт мнение серти, Италия ограничитчас союзникъяс-побережьесянь Мажино линияӧдз Монмеди дорӧдз, орӧдӧмкӧд йитӧдын, французскӧй командование ӧткажитчис Париж защищайтны первойя настроениеысь. Париж объявитӧма восьса карӧн. Ӧні германскӧй войска пыроны Парижӧ".

ГЕРМАНСКӦЙ ВОЙСКА ПЫРИСНЫ ПАРИЖӦ

БЕРЛИН, 14. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро передайтіс Германияса вооруженнӧй вынъясӧн верховнӧй главнокомандующӧй ставкалысь татшӧм специальнӧй юӧртӧм:

„Германскӧй частьясӧн став французскӧй фронт, найӧ военно-морскӧй вынъяслы поражение вӧчны пытайтчылӧмӧн. Союзникъяс, асланыс авиация слаблун вӧсна, оз вермыны шедӧдны тӧдчана успехъяс тайӧ бойясын. Налӧн морскӧй вынъяс сідзжӧ оз вермыны используйтны ассьыныс преимущество. Итальянскӧй авиацияӧн господствуйтан районъясын гырысь атакаяс оз позь виччысьны. Союзникъяс флотлӧн гырысь корабльяс долженӧсь находитчыны тайӧ районъяссянь тӧдчана расстояние вылын, да морскӧй война, буракӧ, ограничитчас подводнӧй лодкаяс действиеясӧн.

Сухопутнӧй итало-французскӧй фронт вылын географическӧй условиеясыс сэтшӧмӧсь, мый тані оз позь виччысьны гырысь масштаба решающӧй бойяс. Французскӧй наступление оз вермы лоны ыджыд размераӧн, а итальянскӧй наступление и вообще вермас не лоны, либӧ лоас кӧ, коркӧ дырмысти.

Италиялӧн англо-французскӧй блокӧд война

ЛОНДОН, 14. (ТАСС). Рейтер агентство юӧртӧ, мый итальянскӧй самолётъяс бомбардируйтісны Аден (Краснӧй мореӧ пыранінын английскӧй база). Материальнӧй ущерб абу. Виӧма 5 да ранитӧма 6 арабӧс. Оти неприятельскӧй самолёт уськӧдӧма.

ЛОНДОН, 14. (ТАСС). Рейтер агентство передайтӧ, мый июнь 12 лунӧ английскӧй самолётъяс успешнӧя бомбардируйтісны военнӧй объектъяс да неприятельскӧй аэродромъяс итальянскӧй восточнӧй Африкаысь.

Английскӧй бомбардировщикъяс вӧчисны налёт Асмара да Гура вылӧ да вӧчисны тӧдчымӧнъя повреждениеяс ангараяслы да постройкаяслы. Зенитнӧй артиллерияысь чорыд би вылӧ видзӧдтӧг, став английскӧй бомбардировщикъяс бӧр воисны асланыс базаясӧ. Ӧти итальянскӧй истребитель уськӧдӧма, кыкӧс, кыдз чайтӧны, быӧдӧма да нӧшта ӧтикӧс повредитӧма.

Английскӧй „Блейхейм" бомбардировщикъяс вӧчисны сідзжӧ налёт Диродава вылӧ (Абиссиния), кӧні найӧ бомбардируйтісны военнӧй складъяс. Вӧлі казялӧма веськыда цельӧ веськалӧм, мый вӧсна артмис зэв ыджыд вына взрыв. Зэв уна бомба вӧлі шыбытӧма ангаръяс вылӧ да на гӧгӧр. Став английскӧй самолётъяс благополучнӧя бӧр воисны асланыс базаясӧ.

„Коми комсомолец" газет нима эстафета

Июнь 12 лун. 12 час. Сыктывкарса Киров нима улич вылӧ, Культура да шойччан парк дінӧ чукӧрмис карса уджалысь йӧз. Талун „Коми комсомолец" газет нима эстафета. Гажа, шондіа луныс кыпӧдӧ том физкультурникъяслысь энергия.

Старт дінӧ ровнӧй радӧ сувтісны „Динамо", „Медик", „Учитель", „Лесосплав" да „Большевик" добровольнӧй спортивнӧй обществоясса физкультурникъяс. Став дистанция 6 км. 320 метр юкӧма дас этап вылӧ.

Судья лептӧ кисӧ. Зрительяс ставӧн видзӧдӧны стартуйтысьяс вылӧ. Команда „Марш!" и ставныс найӧ шыбытчӧны водзлань. Ӧдйӧ кольӧны этапъяслӧн дистанцияяс. Первой этапын нин инициатива босьтӧ „Динамо" обществолӧн команда.

Со и медбӧръя кытш. Зрительяс напряженнӧя видзӧдӧны финиш дорӧ. Первой финиш лента орӧдӧ „Динамо" обществоса физкультурница Черногубова ёрт. Видзӧдысьяс сійӧс встречайтӧны аплодируйтӧмӧн. Мӧд мортӧн финишӧ воӧ „Учитель" обществоса физкультурница. Став дистанциясӧ „Динамо" обществоса физкультурникъяс котӧртісны 16 минут 16,2 секундӧн. Найӧ босьтісны первой места. Мӧд места босьтіс „Учитель" обществоса команда, коймӧд места—„Лесосплав" обществоса команда.

Эстафета вылын дзик эз участвуйтны „Молния" да „Энтузиаст" обществоясса физкультурникъяс.

БАСКЕТБОЛЬНӦЙ ОРДЙЫСЬӦМЪЯС

Сыктывкарса спортивнӧй площадкаяс вылын витӧд лун нин мунӧ волейбольнӧй да баскетбольнӧй командаяслӧн ордйысьӧмъяс. Интереснӧйӧн вӧлі „Динамо"—„Темп" обществоясслӧн июнь 12 лунся баскетбольнӧй встреча.

Ставсӧ ворсісны кык тайм. Первой тайм помасис 22:4 счетӧн „Динамо" пӧльза вылӧ. Мӧд таймын „Темп" общества баскетболистъяс заводитлісны босьтны инициатива, но налы эз удайтчы. „Динамоса" баскетболистъяс ворсӧны дружнӧя. Мачт помасис 42:10 счетӧн „Динамо" пӧльза вылӧ.

—●—

Английскӧй посол г. Криппсӧс Молотов ёртӧн примитӧм

Июнь 14 лунӧ Наркоминдел Молотов ёрт примитіс СССР-ын английскӧй посол г. Криппсӧс. Беседа муніс час гӧгӧр.

Французскӧй посол г. Лабоннӧс Молотов ёртӧн примитӧм

Июнь 14 лунӧ Наркоминдел Молотов ёрт примитіс СССР-ын французскӧй посол г. Лабоннӧс. Беседа муніс часысь дыр.

Отв. редактор И. Г. УЛЬЯНОВ.

1940 ВОЫН КОМИ ГОСУДАРСТВЕННӦЙ ПЕДАГОГИЧЕСКӦЙ ИНСТИТУТӦ СТУДЕНТЪЯСӦС ПРИМИТАН УСЛОВИЕЯС

Педагогическӧй институт (велӧдчан кад 4 во) гӧтӧвитӧ средней школаясса, педучилищеясса да рабфакъясса преподавательясӧс.

Пединституте 1940 воын приём нуӧдсьӧ историческӧй, кыв да литература, физико-математическӧй да естествознание факультетъясӧ.

Педагогическӧй институтӧ примитсьӧны граждана 17 арӧссянь 35 арӧсӧдз, кодъяс имеитӧны средней образование (средней школа, рабфак, техникум), либӧ, кодъяс получитісны средней школа помалӧм йылысь аттестат экстернат порядокын.

Йӧз, кодъяс помалісны средней школа, рабфак, техникум отличник аттестатӧн, примитсьӧны экзаментӧг.

Примечание: а) йӧз, кодъяс помалісны 1935 воӧдз II ступеня школа (девятилетка), лэдзсьӧны институтса приёмнӧй испытаниесӧ средней школа помалӧмъяскӧд ӧткодя;

б) йӧз, кодъяс помалісны техникум, училище, лэдзсьӧны институтса приёмнӧй испытаниесӧ законӧн установитӧм 3 вося производственнӧй стаж налӧн имеитчӧм дырйи.

Тайӧ стажыс оз требуйтсы сійӧ йӧзсянь, кодъясӧс включитӧма быд техникумлӧн выпуска 5 прочентӧ, ЦИК-лӧн да СНК-лӧн 1933 во сентябрь 15 лунся постановление серти;

в) йӧз, помавтӧм высшӧй образованиеӧн средней учебнӧй заведение помалӧм йылысь аттестат эмлун дырйи, приёмнӧй испытаниесӧ лэдзсьӧны общӧй основаниеяс серти тайӧ статьякӧд лӧсялӧмӧн.

Став мукӧд йӧз сдайтӧны приёмнӧй экзаменъяс роч кыв кузя (письменнӧй сочинение, грамматика, литература), СССР-са народъяслӧн история да СССР-са Конституция кузя, математика, физика, химия да иностраннӧй кывъясысь ӧти кузя. Таысь кындзи, историческӧй факультетӧ пырысьяс сдайтӧны испытаниеяс география кузя.

Институтӧ примитӧм йылысь заявлениеяс примитсьӧны июнь 20 лунсянь август 1 лунӧдз.

Заявление дінӧ колӧ пуктыны:

а) Подробнӧй автобиография;

б) Средней учебнӧй заведение помалӧм йылысь аттестат (подлинник);

в) куим фотокарточка (снимокъяс долженӧсь лоны головнӧй уборъястӧг, 3×4 см. размерӧн).

г) воинскӧй обязанностьӧ отношение йылысь справка (военнообязаннӧйяслы);

д) паспорт (предъявляйтсьӧ личнӧ).

Приёмнӧй испытаниеяс нуӧдсьӧны август 1-ой лунсянь 20-ӧд лунӧдз, а студентъяс лыдӧ зачислитӧм август 21—25 лунъясӧ.

Институтӧ став пырысьяс пройдитӧны медицинскӧй осмотр Пединститут бердса комиссияын. Институтӧ примитӧм йӧз обеспечивайтсьӧны стипендияӧн да общежитиеӧн. Студентъяслӧн семьяясса членъяс квартираӧн оз обеспечивайтсьыны.

Институт бердын котыртӧма институтӧ пырысьяслы консультационнӧй справочнӧй бюро. Бюро сетӧ устнӧй да письменнӧй справкаяс да консультацияяс институтӧ пырны став кӧсйысьяслы да пырны гӧтӧвитчысьяслы.

ДИРЕКЦИЯ.

Адрес: Сыктывкар, Коммунистическӧй ул., Пединститут.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты «Коми комсомолец». Телефон: 5—01.

Уполн. Главлита № 2110. Типография НКМП Коми АССР г. Сыктывкар.